

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש עם פרוש

זרז חרש הל"קא - בראשית		
יום	וילנא	מתוך מדבש
ראשון	כב ע"ב	שדמ-שנב
שני	כג ע"א	שנב-שס
שלישי	כד ע"ב	שס-שסט
רביעי	כה ע"א	שסט-שעז
חמישי	כו ע"ב	שעז-שפז
שישי	כז ע"א	שפז-שצד
שבת	כח ע"ב	שצד-תא

לישמיעת שיעורי עמוד היומי
- ברשה"ק ובאדיש -
03.617.11.40

עלון מס' 316 | פרשת וישב תשפ"ה

י"ל בעזרה שית"ע"י
בית הוהר "מתוך מדבש" ת.ר. 5315 ירושלים

הנשמה מועצת לאדם איך להנצל מהיצר הרע

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ פנען, רבי חייא פתח ואמר, (תהלים לד כ) רבות רעות צדיק ומפלם יצילנו יהו"ה, תא חזי כמה מקטרגין אית ליה לבר נש מיומא דקדשא בריך הוא יהב ביה נשמתא (ד"א ל"ג לבר נש) (לאתקיימא) בהאי עלמא, דכיון דנפיק בר נש לאורא דעלמא, מיד אזדמן לאשתתפא בהדיה יצר הרע כמה דאתמר, דכתיב (בראשית ד ז) לפתח חטאת רובץ וגו', וכדין אשתתף בהדיה יצר הרע.

תמיד מטה היצה"ר את האדם מדרך האמת כדי להמשיכו לגיהנם

רבי אבא אמר, פלא איהו ארחא חדא, אבל יצר הרע הוא דקא אזיל ומפתי לון לבני נשא, בגין לאסטאה ארחייהו, ולא תדבקא בהו בכל יומא ויומא, ובכל עידן ועידן סטי ליה לבר נש מארחא דקשוט, בגין לדחייא ליה מארחא דחיי לאמשכא ליה לגיהנם.

מתוך מדבש

עמו היצר הרע. (דף קעט ע"א, ובכיאורינו כרך ד עמ' א)

הנשמה מועצת לאדם איך להנצל מהיצר הרע

תמיד מטה היצה"ר את האדם מדרך האמת כדי להמשיכו לגיהנם

רבי אבא אמר, פלא איהו ארחא חדא שני פרושים האלו יש להם דרך ושרש אחד, שיש בחינה של שפחה פי תירש גברתה, שהקדוש ברוך הוא נותן שפע להסטרא אחרא על ידי קטרוגו על התחתונים. אבל עוד אפשר לרמז הפסוק ולא שמע אליה על ענין פתוי היצר הרע, והיינו יצר הרע הוא דקא אזיל ומפתי לון לבני נשא פי היצר הרע הולך ומפחה לבני אדם, בגין לאסטאה ארחייהו כדי להטות דרכם לדרך הרע, ולא תדבקא בהו בכל יומא ויומא ורוצה להתדבק בהם בכל יום ויום, ובכל עידן ועידן סטי ליה לבר נש מארחא דקשוט ובכל עת ועת הוא מטה את האדם מדרך האמת, בגין לדחייא ליה מארחא דחיי לאמשכא ליה לגיהנם כדי לדחותו מדרך החיים להמשיכו לגיהנם.

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ פנען, כדי לפרש פסוק זה רבי חייא פתח ואמר הקדים לפרש מה שכתוב רבות רעות צדיק ומפלם יצילנו יהו"ה, ואמר תא חזי כמה מקטרגין אית ליה לבר נש מיומא דקדשא בריך הוא יהב ביה נשמתא לאתקיימא בהאי עלמא בא וראה כמה מקטרגים יש לו לאדם מיום שהקדוש ברוך הוא נתן בו נשמה להתקים בעולם הזה, פי הנשמה היא המועצת לאדם עצות טובות להתקים בעולם ואיך להנצל מן היצר הרע, דכיון דנפיק בר נש לאורא דעלמא מיד אזדמן לאשתתפא בהדיה יצר הרע כמה דאתמר שפיון שיוצא האדם לאויר העולם מיד מזדמן היצר הרע להשתתף עמו כמו שלמדנו (סנהדרין דף 66 עמוד ב), דכתיב לפתח חטאת רובץ וגו' פרוש לפתח דלתי בטן אמו מיד רובץ אצלו היצר הרע הנקרא חטאת, וכדין אשתתף בהדיה יצר הרע ואז מיד מתחבר

זָפָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּעֵבִיד, וְנָטִיר (נ"א זָפָאָה מֵאֵי עֵבִיד, נָטִיר) אֲרַחוּי וּשְׂבִילוּי בְּגִין דְּלֹא יִתְדַבֵּק בֵּיהּ, הֵינֵנו דְּכְתִיב וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם, וְלֹא שָׁמַע אֲלֶיהָ, כְּמָה (נ"א בְּמָה) דְּאִיהִי אִמְרַת לִיהּ בְּכָל יוֹמָא, דְּהָא רוּחַ מְסַאֲבָא יֵצֵר הָרַע אִיהוּ מְפִתִי לִיהּ לְבַר נֶשׁ בְּכָל יוֹמָא, לְשַׁכְּב אֲצֵלָה גּוּ גִיהֵנְס, וְלֹאֲתַדְנָא תַּמָּן לְהִיּוֹת עִמָּה.

תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נֶשׁ אֲתַדְבֵּק בְּהָהוּא סְטָרָא, אֲתַמְשֵׁף אֲבַתְרָה וְאִסְתָּאב עִמָּה בְּהָאֵי עֲלָמָא וְאִסְתָּאב עִמָּה בְּעֲלָמָא אַחְרָא, תָּא חֲזִי, הָאֵי סְטָרָא מְסַאֲבָא מְנוּוֹלָא אִיהוּ, לְכַלּוּכָא אִיהוּ, כְּדַכְתִּיב (ישעיה ל כב) צָא תֹאמַר לוֹ, צוּאָה מִמֶּשׁ, וּבִיהּ אֲתַדְנָן מֵאֵן דְּאִסְטִי אֲרַחוּי מִן אוּרִייתָא, וּבִיהּ אֲתַדְנֵנוּ אֵינּוֹן חֲיִיבִין דְּעֲלָמָא דְּלִית לֹון מְהִימְנוּתָא בְּקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא.

עֲנִין מִלְחָמַת הַיֵּצֵר הָרַע וְהַתְּגַבְרוּת עַל דְּרָבִי עֲרַמְיֹמוֹתוֹ

מָה כְּתִיב וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ, וְאֵין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שֶׁם בְּבִית, וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה, יוֹמָא דְּיֵצֵר הָרַע שְׁלֵטָא בְּעֲלָמָא, וְנַחְתָּא לְאִסְטָאָה לְבַנֵּי נֶשׂא, אִימְתִי, יוֹמָא דְּאִתִּי בַר נֶשׁ לְאֲתָבָא בְּתִיּוּבְתָא עַל חוּבוּי, אוּ לְאֲשְׁתַּדְלָא בְּאוּרִייתָא, וְלִמְעַבַּד פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא, וְכַדִּין בְּהָהוּא זְמַנָּא נַחְתָּא בְּגִין לְאִסְטָאָה לְבַנֵּי עֲלָמָא.

מֵתוּק מִדְּבַשׁ

הוּא וּמְלַכְלָף הוּא, כְּדַכְתִּיב בְּעִבּוּדָה זָרָה צָא תֹאמַר לוֹ דְּרִישׁ מִלַּת צָא כְּמוֹ צוּאָה, וְהֵינֵנו צוּאָה מִמֶּשׁ, וּבִיהּ אֲתַדְנָן מֵאֵן דְּאִסְטִי אֲרַחוּי מִן אוּרִייתָא וּבְזוּ הַקְּלָפָה הַנִּקְרָאָת צוּאָה נִדּוֹן מִי שְׁמִטָה דְּרַכּוּ מִן הַתּוֹרָה, וּבִיהּ אֲתַדְנֵנוּ אֵינּוֹן חֲיִיבִין דְּעֲלָמָא דְּלִית לֹון מְהִימְנוּתָא בְּקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּכְהַ נְדוּנִים אוּתֵם רְשְׁעֵי הָעוֹלָם שְׂאִין לְהֵם אַמּוּנָה בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא.

(דף קצ ע"ב, ובביאורינו כרך ד עמ' קכב-קכד)

עֲנִין מִלְחָמַת הַיֵּצֵר הָרַע וְהַתְּגַבְרוּת עַל דְּרָבִי עֲרַמְיֹמוֹתוֹ

מָה כְּתִיב, וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ, וְאֵין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שֶׁם בְּבִית, וּמְפָרֵשׁ מָה שְׁכַתוּב וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה כָּא לְרַמּוּ יוֹמָא דְּיֵצֵר הָרַע שְׁלֵטָא בְּעֲלָמָא וְנַחְתָּא לְאִסְטָאָה לְבַנֵּי נֶשׂא עַל אוּתוֹ הַיּוֹם שְׁהֵיֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם יוֹרֵד לְהַטוֹת לְבַנֵּי אָדָם, אִימְתִי מְתִי הוּא אוּתוֹ הַיּוֹם, וְאָמַר יוֹמָא דְּאִתִּי בַר נֶשׁ לְאֲתָבָא בְּתִיּוּבְתָא עַל חוּבוּי בְּיוֹם שְׁהָאָדָם כָּא לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה עַל עוֹנוּתִי, אוּ לְאֲשְׁתַּדְלָא בְּאוּרִייתָא וְלִמְעַבַּד פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא אוּ שְׂבָא לְעַסוּק בְּתוֹרָה וְלַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְכַדִּין בְּהָהוּא זְמַנָּא נַחְתָּא בְּגִין לְאִסְטָאָה לְבַנֵּי עֲלָמָא וְאֵז בְּאוּתוֹ הַזְּמַן הוּא יוֹרֵד לְהַטוֹת לְבַנֵּי אָדָם,

זָפָאָה מֵאֵי עֵבִיד צָדִיק מָה הוּא עוֹשֶׂה, נָטִיר אֲרַחוּי וּשְׂבִילוּי בְּגִין דְּלֹא יִתְדַבֵּק בֵּיהּ שׁוּמַר דְּרַכּוּי וּשְׂבִילוּי כְּדִי שְׁלֹא יִתְדַבֵּק בּוּ הַיֵּצֵר הָרַע, הֵינֵנו דְּכְתִיב וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֶיהָ וְכָא לְרַמּוּ בְּמָה דְּאִיהִי אִמְרַת לִיהּ בְּכָל יוֹמָא דְּהֵינֵנו שְׁהַצָּדִיק שְׁהוּא כְּחִינַת יוֹסֵף אֵינּוּ שׁוּמַע לְפַתּוּי הַיֵּצֵר הָרַע כְּמָה שְׁהוּא אוּמַר אֵלָיו בְּכָל יוֹם, וּרְצוּנוֹ לֹוּמַר שְׁלֹא שׁוּמַע אֵלָיו אֲפִלוּ לְדַבֵּר קָל כְּדִי שְׁלֹא יִמְשִׁיף אוּתוֹ לְדַבֵּר חֲמוּר, דְּהָא רוּחַ מְסַאֲבָא יֵצֵר הָרַע אִיהוּ מְפִתִי לִיהּ לְבַר נֶשׁ בְּכָל יוֹמָא כִּי רוּחַ הַטְּמָאָה שְׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע מְפַתֵּה לְאָדָם בְּכָל יוֹם, וּמָה שְׁכַתוּב לְשַׁכְּב אֲצֵלָה הֵינֵנו גּוּ גִיהֵנְס כְּדִי שְׁהָאָדָם יִשְׁכַּב אֲצֵלוּ בְּגִיהֵנְס, וְלֹאֲתַדְנָא תַּמָּן לְהִיּוֹת עִמָּה וְלְהִיּוֹת נִדּוֹן לְהִיּוֹת שֶׁם עִמּוֹ, כִּי שֶׁם מְדוּר הַיֵּצֵר הָרַע וְהַסְטָרָא אַחְרָא. (רא"ג ומפרשים)

תָּא חֲזִי כַּד בַּר נֶשׁ אֲתַדְבֵּק בְּהָהוּא סְטָרָא בָא וּרְאָה כְּשֶׁאָדָם מִתְדַבֵּק בְּהַסְטָרָא אַחְרָא, אֲתַמְשֵׁף אֲבַתְרָה וְאִסְתָּאב עִמָּה בְּהָאֵי עֲלָמָא וְאִסְתָּאב עִמָּה בְּעֲלָמָא אַחְרָא אֵז כְּכַר נִמְשֵׁף אַחְרֵיו וְנִטְמָא עִמּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִטְמָא עִמּוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְאֵם תַּחֲשַׁב שְׁתַּרוּיַח וְתַהֲנֵה עַל יְדֵי הַסְטָרָא אַחְרָא תָּא חֲזִי הָאֵי סְטָרָא מְסַאֲבָא מְנוּוֹלָא אִיהוּ לְכַלּוּכָא אִיהוּ בָא וּרְאָה צַד הַטְּמָאָה הַזֶּה מְנוּוֹל

וַיָּבֵא הַבֵּיתָה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ, בְּגִין לְאַשְׁתַּדֵּלָא בְּאוּרֵייתָא וּלְמַעַבְד פְּקוּדֵי דְאוּרֵייתָא, דְּאִיהוּ מְלֹאכְתּוֹ דְּבַר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, וְכִיּוֹן דְּעֵבִידְתָּא דְּבַר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא הוּא עֵבִידְתָּא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּעֵי לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַהוּי תְּקִיפָא כְּאַרְיָא בְּכָל סְטְרוּי, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט עֲלוּי סְטְרָא אַחְרָא, וְלֹא יִכִּיל לְמַפְתִּי לִיה.

מַה פְּתִיב, וְאִין אִישׁ, לִית גְּבַר דִּיקוּם לְקַבְּלִיה דִּינְצַר הָרַע, וַיִּגַּח בֵּיה קְרָבָא פְּדָקָא יְאוּת, מֵאִי אוּרְחִיה דִּינְצַר הָרַע, כִּיּוֹן דְּחָמֵי דְלִית בַּר נֶשׁ קְאִים לְקַבְּלִיה וּלְאַגְחָא בֵּיה קְרָבָא, מִיַּד וּתְתַפְּשֶׁהוּ בְּבַגְדוֹ לְאֹמַר שְׂכָבָה עִמִּי, וּתְתַפְּשֶׁהוּ בְּבַגְדוֹ, בְּגִין דְּכַד שְׁלִיט יִצַר הָרַע עֲלִיה דְּבַר נֶשׁ, אֲתַקִּין לִיה, וְקִשִּׁיט לִיה לְבוּשׁוּי, מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וּתְתַפְּשֶׁהוּ בְּבַגְדוֹ לְאֹמַר שְׂכָבָה עִמִּי, אֲתַדְּבַק עִמִּי.

מֵאַן דְּאִיהוּ זַכָּאָה אֲתַתְּקַף לְקַבְּלִיה וְאַגַּח בֵּיה קְרָבָא, מַה פְּתִיב וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידָה וַיִּנָּס וַיֵּצֵא חוּצָה, יִשְׁבּוּק לִיה וַיִּתְּקַף לְקַבְּלִיה (ס"א וְאַגַּח בֵּיה קְרָבָא) וַיַּעֲרוֹק מִנִּיה, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִנִּיה, וְלֹא יִשְׁלוּט עֲלוּי.

מְתוֹק מְדַבֵּשׁ

עִמוּ מְלַחְמָה, מִיַּד וּתְתַפְּשֶׁהוּ בְּבַגְדוֹ לְאֹמַר שְׂכָבָה עִמִּי, מַה שְׂכָּתוּב וּתְתַפְּשֶׁהוּ בְּבַגְדוֹ כַּאֲלִמָּה בְּגִין דְּכַד שְׁלִיט יִצַר הָרַע עֲלִיה דְּבַר נֶשׁ לְפִי שְׂכָאֲשַׁר הֵינְצַר הָרַע שׁוֹלֵט עַל הָאָדָם, אֲתַקִּין לִיה וְקִשִּׁיט לִיה לְבוּשׁוּי מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהּ מִפְּתַהוּ שִׁיתְקַן עֲצָמוּ וַיִּקְשֵׁט אֶת לְבוּשׁוֹ וַיִּסְלַסֵּל בְּשַׁעְרוֹ, שְׁעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה חָשׁוּב וּמְכַבֵּד בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וּתְתַפְּשֶׁהוּ בְּבַגְדוֹ לְאֹמַר שְׂכָבָה עִמִּי רְצוֹנוֹ לֹמַר אֲתַדְּבַק עִמִּי תִתְדַבֵּק עִמִּי, רְצוֹנוֹ לֹמַר מִתְחִיל בְּקָלוֹת שִׁיתְנַאָּה בְּגוֹפּוֹ וּבְמַלְבוּשׁוֹ שִׁזְהוּ תְּחַלֵּת הַזְּמַנְתּוֹ לְעַבְרָה, כִּי עַל יְדֵי זֶה לְבוֹ גַם בּוֹ וּמִזֶּה יִכּוֹל לְבַא אֶל עֲבָרוֹת הַחֲמוּרוֹת רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

מֵאַן דְּאִיהוּ זַכָּאָה אֲתַתְּקַף לְקַבְּלִיה וְאַגַּח בֵּיה קְרָבָא אֲבָל מִי שְׁהוּא צְדִיק מִתְגַּבֵּר כְּנִגְדוֹ וְעוֹשֶׂה עִמוּ מְלַחְמָה, מַה פְּתִיב וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידָה וַיִּנָּס וַיֵּצֵא חוּצָה, פְּרוּשׁוֹ יִשְׁבּוּק לִיה דְּהֵינְנוּ שִׁיפְשֵׁט בְּגָדֵינוּ הַנָּאִים וַיַּעֲזֹב מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרוֹ, וַיִּתְּקַף לְקַבְּלִיה וַיַּעֲרוֹק מִנִּיה וַיִּתְגַּבֵּר כְּנִגְדוֹ וַיִּבְרַח מִמֶּנּוּ, כִּי כְּשִׁרְוָהּ הֵינְצַר הָרַע שְׁהָאָדָם הַתְּגַבֵּר עֲלוּי בְּדַבְּרָא אֶחָד מִשְׁתַּדֵּל לְהַכְשִׁילוֹ בְּדַבְּרָא אַחַר, לְכַן צְרִיף לְכַרוֹחַ מִמֶּנּוּ בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִנִּיה וְלֹא יִשְׁלוּט עֲלוּי כְּדִי לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי וְלֹא יִשְׁלַט עֲלוּי כָּלֵל, כְּעִין שְׁעֵשֶׂה יוֹסֵף הַצְּדִיק.

(דף קצ ע"ב, ובביאורינו כרך ד עמ' קכד-קכה)

רְצוֹנוֹ לֹמַר שְׂאֵז מִתְגַּבֵּר יוֹתֵר כְּדִי לְרְאוּת אִם יוֹכֵל לְהַטּוֹתוֹ וּלְכַבְּטֵלוֹ מִדְּרָף הַתְּשׁוּבָה וּמִלְמוּד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת.

וְאֹמַר עוֹד מַה שְׂכָּתוּב וַיָּבֵא הַבֵּיתָה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ כַּאֲלִמָּה לְרַמּוֹז כְּשִׁאָדָם כַּאֲלִמָּה בְּהַאי עֲלָמָא שְׁזוּ הֵיא מְלֹאכְתּוֹ שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְכִיּוֹן דְּעֵבִידְתָּא דְּבַר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא הוּא עֵבִידְתָּא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכִיּוֹן שְׁמִלְאֲכְתּוֹ שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הֵיא מְלֹאכְתּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּעֵי לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַהוּי תְּקִיפָא כְּאַרְיָא בְּכָל סְטְרוּי (ס"ג סכ"מ"ק) לְכַן צְרִיף הָאָדָם לְהִיּוֹת גְּבוּר כְּאַרְיָא בְּכָל עֲנִינֵינוּ, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט עֲלוּי סְטְרָא אַחְרָא וְלֹא יִכִּיל לְמַפְתִּי לִיה כְּדִי שְׁלֹא יִשְׁלַט עֲלוּי הַסְטְרָא אַחְרָא וְלֹא יוֹכֵל לְפַתּוֹתוֹ.

וְאֹמַר אֲבָל מַה פְּתִיב אַחְרָיו וְאִין אִישׁ, פְּרוּשׁ לִית גְּבַר דִּיקוּם לְקַבְּלִיה דִּינְצַר הָרַע וַיִּגַּח בֵּיה קְרָבָא פְּדָקָא יְאוּת אִין אִישׁ שִׁיקוּם כְּנִגְדוֹ הֵינְצַר הָרַע וַיַּעֲרַף עִמוּ מְלַחְמָה כְּרִאִי לַעֲשׂוֹת לְכַעַל תְּשׁוּבָה, דְּהֵינְנוּ עֲזִיבַת הַחֲטָא לְגַמְרֵי, מֵאִי אוּרְחִיה דִּינְצַר הָרַע מַה דְּרַכּוֹ שֶׁל הֵינְצַר הָרַע, כִּיּוֹן דְּחָמֵי דְלִית בַּר נֶשׁ קְאִים לְקַבְּלִיה וּלְאַגְחָא בֵּיה קְרָבָא כִּיּוֹן שְׁרׁוּאָה שְׁאִין אִישׁ עוֹמֵד כְּנִגְדוֹ לְעַרְף

הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל הַרְשָׁעִים הוּא קָטָן כְּפִי עֵרֶךְ קִטְנוֹת נִשְׁמָתָם

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, זְמִינִין אֵינּוֹן צְדִיקָא לְמַחְמֵי לַיֵּצֵר הָרַע כְּחַד טוֹרָא רַבְרָבָא, וְיִתְמַהוּן וְיִימְרוּן אִיךְ יְכִילְנָא לְאַכְפִּיא לִיהַ לְטוֹרָא רַבְרָבָא הַדִּין עֲלָא, וְזְמִינִין רְשִׁיעִיא לְמַחְמֵי לִיהַ לַיֵּצֵר הָרַע דְקִיק כְּחוּטָא דְשַׁעְרָא, וְיִתְמַהוּן וְיִימְרוּן הִיךְ לֹא יְכִילְנָא לְאַכְפִּיא לְחוּטָא דְשַׁעְרָא כְּדָא דְקִיק, אֲלִין יְכִפוֹן וְאֲלִין יְכִפוֹן.

וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְבַעַר לִיהַ מֵעֲלָמָא, וְיִכּוּס לִיהַ לְעֵינֵיהוּ, וְלֹא יִשְׁלוּט עוֹד בְּעֲלָמָא, וְיִחְמוּן צְדִיקָא וְיִחְדוּן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תְּחִלִּים ק"ד) אַךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָיִם אֶת פְּנֵיךְ.

הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, פְּחָדוֹ וְאִימָתוֹ מְטַלְתַּת עַל הַבְּרִיּוֹת

וְיִהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חֲטָאוּ מִשְׁקָה מְלֶךְ מִצְרַיִם וְגו', רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח (עֲמוּס ג' ד') הַיִּשְׂאֵג אַרְיָה בִּיעַר וְטָרַף אֵין לוֹ, הֵיטֵן כְּפִיר קוּלוֹ מִמְּעוֹנָתוֹ בְּלַתִּי אִם לְכַד, הַיִּשְׂאֵג אַרְיָה בִּיעַר, תָּא חֲזִי כְּמָה אֵית לוֹן לְבָנֵי נֶשֶׁא לְאַשְׁגָּחָא בְּפוּלְחָנָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְכָל מָאן דְאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא וּבְפוּלְחָנָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְחִלְתִּיהַ וְאִימָתִיהַ הוּא עַל כְּלָא.

מְתוֹק מְדַבֵּשׁ

לְעֵינֵיהוּ וְיִשְׁחַט אוֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם, וְלֹא יִשְׁלוּט עוֹד בְּעֲלָמָא וְלֹא יִשְׁלַט עוֹד בְּעוֹלָם, וְיִחְמוּן צְדִיקָא וְיִחְדוּן וְיִרְאוּ הַצְּדִיקִים אֶת הַיֵּצֵר הָרַע שְׁחוּט וְיִשְׁמְחוּ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר אַךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ עַל שְׂכָרוֹ לְהַתְּגַבֵּר עַל הַיֵּצֵר הָרַע, יִשְׁבוּ יִשְׂרָיִם אֶת פְּנֵיךְ וְהַיִּשְׂרָיִם יִשְׁבוּ לְפָנֶיךָ לְהִלָּלְךָ. (דף קצ ע"ב, ובבבאורינו כרך ד עמ' קכו)

הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, פְּחָדוֹ וְאִימָתוֹ מְטַלְתַּת עַל הַבְּרִיּוֹת

וְיִהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חֲטָאוּ מִשְׁקָה מְלֶךְ מִצְרַיִם וְגו', כְּדִי לְפָרֵשׁ פְּסוּק זֶה רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח הַקָּדִים לְפָרֵשׁ מַה שְּׁכָתוּב הַיִּשְׂאֵג אַרְיָה בִּיעַר וְטָרַף אֵין לוֹ, הֵיטֵן כְּפִיר קוּלוֹ מִמְּעוֹנָתוֹ בְּלַתִּי אִם לְכַד, וְאָמַר מַה שְּׁכָתוּב הַיִּשְׂאֵג אַרְיָה בִּיעַר, תָּא חֲזִי כְּמָה אֵית לוֹן לְבָנֵי נֶשֶׁא לְאַשְׁגָּחָא בְּפוּלְחָנָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּאִ וְרָאָה עַד כְּמָה יֵשׁ לְהֶם לְבָנֵי אָדָם לְהַשְׁגִּיחַ וְלְהַשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְכָל מָאן דְאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא וּבְפוּלְחָנָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְחִלְתִּיהַ וְאִימָתִיהַ הוּא עַל כְּלָא שְׁכָל מִי שְׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה וּבְעִבּוּדַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּחָדוֹ וְאִימָתוֹ מְטַלְתַּת עַל כָּל הַבְּרִיּוֹת.

הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל הַרְשָׁעִים הוּא קָטָן כְּפִי עֵרֶךְ קִטְנוֹת נִשְׁמָתָם

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, זְמִינִין אֵינּוֹן צְדִיקָא לְמַחְמֵי לַיֵּצֵר הָרַע כְּחַד טוֹרָא רַבְרָבָא עֲתִידִים הַצְּדִיקִים לְרֵאוֹת אֶת הַיֵּצֵר הָרַע כְּהַר גְּבֵה, הַטַּעַם הוּא כִּי כָל הַגְּדוֹל מִחִבְרוֹ יִצְרוּ גְדוֹל הֵימְנוּ, וְכִשְׁנִשְׁמָתוֹ גְּבֵהָ לְעַמֵּת זֶה גַּם יִצְרוּ גְדוֹל, לְכֵן לְעַתִּיד לְבֹא כְּאִשֶּׁר יַעֲבִיר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת רוּחַ הַטְּמָאָה מִן הָאָרֶץ, אִזְ וְיִתְמַהוּן וְיִימְרוּן אִיךְ יְכִילְנָא לְאַכְפִּיא לִיהַ לְטוֹרָא רַבְרָבָא הַדִּין עֲלָא? תְּמַהוּ הַצְּדִיקִים וְיִאמְרוּ אִיךְ יְכִלְנָו לְהַכְנִיעַ וְלַכְבוֹשׁ לְהַר גְּבֵהָ הַזֶּה, וְזְמִינִין רְשִׁיעִיא לְמַחְמֵי לִיהַ לַיֵּצֵר הָרַע דְקִיק כְּחוּטָא דְשַׁעְרָא וְעֲתִידִים הַרְשָׁעִים לְרֵאוֹת אֶת הַיֵּצֵר הָרַע דִּק כְּחוּט הַשַּׁעְרָה, הַטַּעַם כִּי הַיֵּצֵר הָרַע שְׁלֵהֶם הוּא קָטָן כְּפִי עֵרֶךְ קִטְנוֹת נִשְׁמָתָם, וְהַצּוֹר תְּמִים פְּעֵלוּ כִּי כָל דְרָכָיו מִשְׁפָּט (דְּנָרִים ל' ז'), וְיִתְמַהוּן וְיִימְרוּן הִיךְ לֹא יְכִילְנָא לְאַכְפִּיא לְחוּטָא דְשַׁעְרָא כְּדָא דְקִיק וְהַרְשָׁעִים תְּמַהוּ וְיִאמְרוּ אִיךְ לֹא יְכִלְנָו לְכַבוֹשׁ לְחוּט הַשַּׁעְרָה דִּק כְּנֵה, אֲלִין יְכִפוֹן וְאֲלִין יְכִפוֹן אֵלוֹ יְכִפוֹ וְאֵלוֹ יְכִפוֹ (מִסְפָּה הַנְּזַקִּים לְעִיל, עֵין עֲמֻסָּה סָפָה דף נ"ב עמוד ב').

וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְבַעַר לִיהַ מֵעֲלָמָא וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְבַעַר אֶת הַיֵּצֵר הָרַע מִן הָעוֹלָם, וְיִכּוּס לִיהַ

דְּהָא פַּד בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, עֲבַד כּל בְּרִינְ דְּעֲלֵמָא כּל חַד וְחַד בְּדִיוקְנִיה בְּדָקָא חֲזִי לִיה, וְלִבְתַּר בְּרָא לִיה לְבַר נֶשׁ בְּדִיוקְנָא עֲלָאָה, וְשִׁלְטִיה עַל כְּלָהּוּ בְּדִיוקְנָא דָּא, דְּכָל זְמַנָּא דְּבַר נֶשׁ קָאִים בְּעֲלֵמָא, כּל אִינוּן בְּרִינְ דְּעֲלֵמָא זְקַפִּין רִישָׁא, וּמִסְתַּכְּלֵן בְּדִיוקְנָא עֲלָאָה דְּבַר נֶשׁ, כְּדִין כְּלָהּוּ דְּחִלִּין וְזַעֲזַע מִקְמִיה, כְּמָה דָּאֲתָ אָמַר (בראשית ט ב) וּמוֹרָאֲכֶם וְחַתְכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו', וְהִנֵּי מִיִּלִּי פַּד מִסְתַּכְּלֵן וְחַמָּאן בִּיה הָאִי דִּיוקְנָא וְנִשְׁמַתָּא בִּיה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִף עַל גַּב דְּנִשְׁמַתָּא לָאו בִּיה, צְדִיקָא לָא מִשְׁתַּנְיִין מִכְּמָה דְּהוּהּ דִּיוקְנָהוּן בְּקַדְמִיתָא.

מְתוֹק מְדַבֵּשׁ

דָּאֲתָ אָמַר וּמוֹרָאֲכֶם וְחַתְכֶם פְּרוּשׁ אִימְתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו', וְהִנֵּי מִיִּלִּי פַּד מִסְתַּכְּלֵן וְחַמָּאן בִּיה הָאִי דִּיוקְנָא וּמְתִי הַדְּבָרִים אָמֹרִים שְׁכַשְׁמִסְתַּכְּלִים בּוּ רוּאִים עֲלִיו אוֹתָהּ צוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְנִשְׁמַתָּא בִּיה וְעוֹד בּוּ נִשְׁמַתּוּ דְּהִינּוּ כְּשִׁאִינוּ יִשָּׁן, כִּי כְּשִׁישָׁן נִשְׁמַתּוּ מִסְתַּלְקַת מִמֶּנּוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִף עַל גַּב דְּנִשְׁמַתָּא לָאו בִּיה אִף עַל פִּי שְׁנִשְׁמַתּוּ אִינָה בְּקַרְבּוֹ וְהִינּוּ כְּשִׁישָׁן עִם כָּל זֶה לָא סָר מִמֶּנּוּ הַצֶּלֶם אֱלֹהִיִּים, כִּי צְדִיקָא לָא מִשְׁתַּנְיִין מִכְּמָה דְּהוּהּ דִּיוקְנָהוּן בְּקַדְמִיתָא הַצְדִּיקִים אִין צוּרְתֶם מִשְׁתַּנִּית בְּשַׁנְתֶּם מִכְּמוֹ שְׁהִיא מְקַדֵּם כְּשִׁנִּשְׁמַתֶּם בְּקַרְבֶּם. (דף קצא ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' קכו-קכז)

דְּהָא פַּד בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא כִּי כְּשִׁבְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, עֲבַד כּל בְּרִינְ דְּעֲלֵמָא כּל חַד וְחַד בְּדִיוקְנִיה בְּדָקָא חֲזִי לִיה עֲשֵׂה כָּל הַבְּרִיּוֹת שְׁבַעוּלָם כָּל אַחַת וְאַחַת בְּצוּרְתָהּ כְּרָאוּי לָהּ, וְלִבְתַּר בְּרָא לִיה לְבַר נֶשׁ בְּדִיוקְנָא עֲלָאָה וְאַחַר כֵּן בְּרָא אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה עֲלִיונָה דְּהִינּוּ בְּצֶלֶם אֱלֹהִיִּים, וְצֶלֶם דְּמוֹת תְּבַנִּית נִשְׁמַתּוּ נְחַתְמַת כְּפִנְיוּ הַגְּשָׁמִיּוֹת מִמֶּשׁ, וְשִׁלְטִיה עַל כְּלָהּוּ בְּדִיוקְנָא דָּא וְהִשְׁלִיטוּ עַל כָּל הַבְּרִיּוֹת בְּצוּרָה זוּ, דְּכָל זְמַנָּא דְּבַר נֶשׁ קָאִים בְּעֲלֵמָא שְׁכַל זְמַן שְׁהָאָדָם חִי וְקָיָם בְּעוֹלָם, כּל אִינוּן בְּרִינְ דְּעֲלֵמָא זְקַפִּין רִישָׁא וּמִסְתַּכְּלֵן בְּדִיוקְנָא עֲלָאָה דְּבַר נֶשׁ כָּל הַבְּרִיּוֹת כְּשִׁזְקָפִים רִאשִׁים וּמִסְתַּכְּלִים בְּצוּרָה הַעֲלִיונָה שֶׁל הָאָדָם, כְּדִין כְּלָהּוּ דְּחִלִּין וְזַעֲזַע מִקְמִיה אִז כָּלִם יִרְאִים וְזַעֲזַע מִפְּנִיו, כְּמָה

שִׁבְחַ דָּא שִׁירְתָּא

אוֹתֶם שִׁיזְכוּ לְאוּר בַּסֵּפֶר הַזֶּה וְיִזְכוּ לְגֹאֻלָּה

דַּע כִּי עֵיקַר כּוּזַנְתַּ הַרְשָׁבִי ע"ה כְּחִיבוּר סֵפֶר הַזֶּה וְהִיא לִזְהָר, לְהִיזוּת הַשְׁכִּינָה בַּגְּלוּת בְּאִפְסֵי שַׁפְעָא בְּאִין תּוֹמֵךְ וּבְאִין עוֹזֵר לָהּ, וְרַצְיָה לַעֲשׂוֹת לָהּ סַמֵּךְ לִיחֻדָּה בְּכַעֲלָהּ יְחוּד מוֹעֵט ע"י הַחִיבוּר הַזֶּה, כְּמָה שְׁהִיה הוּא וְחִבְרִיו עוֹסְקִים בְּסוּדְרוֹת הַתּוֹרָה, שְׁזֵה גוֹרֵם לִיחֻד קוּב"ה וְשִׁכְנִיתִיה ע"י הַיִּסוּד שְׁהוּא סוּד ר"ז בְּגִימְטְרִיא אוּר, וְגַם ע"י הַחִיבוּר הַזֶּה יִהְיֶה בִּישׁוּל הַקְּלִיפּוֹת וְקִלּוֹת הַגְּלוּת וְהַשְׁבַּתַּת הַקְּטְרוּגִים אֲשֶׁר הַחִיצוֹנִים לוֹהֲטִים בְּכָל עַתָּה וּבְכָל שַׁעֲהָ נִגְרַד מִדַּת הַקְּדוּשָׁה כו', וְסֵפֶר זֶה עֲתִיד לְהַתְּגַלּוֹת בִּימֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא כְּדִי לִיתֵן סַעֲרָא לַשְׁכִּינָה, וְהִנֵּה כָּל אוֹתֶם שִׁיזְכוּ אֵלָיו יִזְכוּ לְגֹאֻלָּה, כִּי הַעֲבוּדָה זֶה הַמוֹעֵטֵת בּוֹמֵן הַזֶּה הוּא יוֹתֵר חָשׁוּב מִכָּל אֵילֵי נְבִיּוֹת שְׁהִיה בּוֹמֵן שְׁהִיה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיִים.

(חֲסֵד לְאַבְרָהָם, מַעֲיִין הַרְאִשׁוֹן, נִהַר כ"ד)

לְקַבֵּל הַעֲלָן מוֹדֵי שְׁבִיעַ יֵשׁ לְשִׁלּוּחַ אִימִיל בְּכַתּוּבַת: 3022233@gmail.com

הַזְהָר הַקְּדוּשׁ ע"פ "מְתוֹק מְדַבֵּשׁ" הַפְּרִישׁ הַנִּפְרָא שְׁהַתְּקַבֵּל בְּכָל תְּפִירוֹת יִשְׂרָאֵל

פּוֹרְמַט כִּיס
"וּבִלְבַתְךָ בְּדֶרֶךְ"
מַהְדוּרַת ר' יוֹסֵף צְבִי
בַּעֲרֹנַע
(cm 16.5/11.5)

פּוֹרְמַט רִגִּיל (cm 24/17)

פּוֹרְמַט בֵּינּוּי - מַהְדוּרַת ר' הַעֲרִשֶׁל וְעַבְעָר
(cm 17/12)